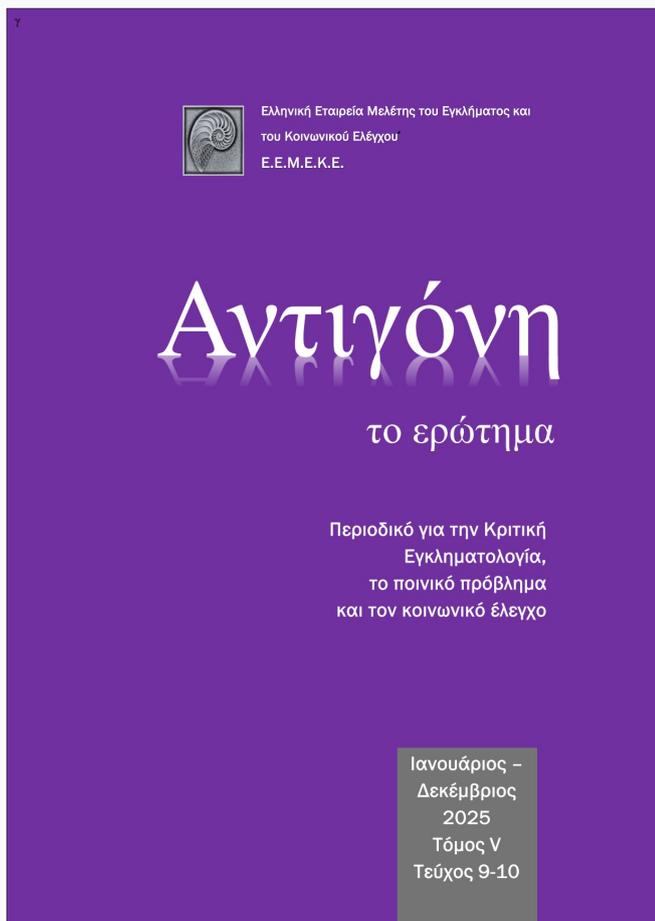

Αντιγόνη: το ερώτημα

Τόμ. 5, Αρ. 9-10 (2025)

Αντιγόνη: το ερώτημα, Ιανουάριος - Δεκέμβριος 2025

Ένα συνέδριο Εγκληματολογίας στην Αθήνα

Συντακτική Επιτροπή ΕΕΜΕΚΕ

doi: [10.12681/antig.44363](https://doi.org/10.12681/antig.44363)

Copyright © 2026, Αντιγόνη: το ερώτημα

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά-Μη Εμπορική Χρήση 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

Ένα συνέδριο Εγκληματολογίας στην Αθήνα

Το 25ο Ετήσιο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Εγκληματολογίας (European Society of Criminology –ESC- (Eurocrim 2025), με τίτλο “Logos of Crime and Punishment” – από την ελληνική λέξη Λόγος-, πραγματοποιήθηκε από 3 έως 6 Σεπτεμβρίου 2025 στην Αθήνα, στο Αμερικανικό Κολλέγιο (<https://eurocrim2025.com/>).

Το συνέδριο έγινε πεδίο δημόσιων αντιπαραθέσεων λόγω της συμμετοχής καθηγητών από ισραηλινά πανεπιστήμια, ορισμένα εκ των οποίων είναι παρανόμως εγκατεστημένα σε Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη. Ήδη από τον Ιούλιο του 2025 πέντε μέλη της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Εγκληματολογίας (ESC), εκ μέρους της ομάδας Criminologists for Palestine, (βλ. στο <https://criminologists4palestine.wordpress.com/>), κατέθεσε επίσημη πρόταση προς τη Γενική Συνέλευση της ESC, με την οποία ζητούσαν, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση και καταδίκη των εγκλημάτων του Ισραήλ στην Παλαιστίνη (συμπεριλαμβανομένης της γενοκτονίας στη Γάζα), την αποφυγή θεσμικής συνεργασίας με ισραηλινά πανεπιστημιακά ιδρύματα που θεωρούνται συνεργοί σε εγκλήματα κατά των Παλαιστίνιων, την ενίσχυση της συνεργασίας με Παλαιστίνιους πανεπιστημιακούς καθώς και την υπεράσπιση της ακαδημαϊκής ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μετά από συνάντηση με το Διοικητικό Συμβούλιο της ESC (1/8/2025), η πρόταση τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις υποδείξεις του Συμβουλίου, ώστε να διευκρινίζεται ότι δεν στοχοποιούνται μεμονωμένοι επιστήμονες και ότι λαμβάνονται υπόψη οι αποφάσεις του Διεθνούς Δικαστηρίου. Συμφωνήθηκε η πρόταση να τεθεί σε ψηφοφορία μετά το συνέδριο Eurocrim 2025. Η τροποποιημένη πρόταση κατατέθηκε στις 3/8/2025 και εντάχθηκε στην ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης που θα γινόταν στο συνέδριο.

Ωστόσο, στις 5/8/2025, το Διοικητικό Συμβούλιο της ESC αφηνιδιαστικά αποφάσισε να μπλοκάρει την ψηφοφορία, επικαλούμενο αόριστους «καταστατικούς» και «νομικούς» λόγους, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση. Οι εισηγητές της πρότασης υποστήριξαν ότι η απόφαση αυτή παραβιάζει τόσο το καταστατικό της ESC όσο και το ελβετικό δίκαιο. Αργότερα, το Συμβούλιο δήλωσε ότι η πρόταση κρίθηκε αντίθετη στο καταστατικό της ESC και στις αρχές της ακαδημαϊκής συνεργασίας και ότι ενείχε νομικούς και οικονομικούς κινδύνους (βλ. https://esc-eurocrim.org/v2/wp-content/uploads/2025/08/Statement-of-the-ESC-Executive-Board_Aug-2025_2_with-logo_GREEK.pdf). Η θέση αυτή απορρίφθηκε από τους Criminologists for Palestine, δεδομένου ότι οδηγεί σε ατιμωρησία θεσμών που εμπλέκονται σε εγκλήματα. Ως απάντηση, συντάχθηκε διακήρυξη (petition) που ζητούσε δημοκρατική ψηφοφορία επί της πρότασης και θέσπιση ηθικών κατευθυντήριων γραμμών για τη συνεργασία με ακαδημαϊκά ιδρύματα που εμπλέκονται σε εγκλήματα πολέμου. Παράλληλα, η διακήρυξη αμφισβήτησε και την επιλογή του χώρου διεξαγωγής του συνεδρίου Eurocrim λόγω των στενών σχέσεων του American College of Greece με το Ισραήλ, επιλογή που δεν φαίνεται ότι είχε γίνει σε χρόνο που συνδέεται με τα γεγονότα στην Παλαιστίνη. Η διακήρυξη συγκέντρωσε πάνω από

650 υπογραφές, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα ονόματα εγκληματολόγων το έργο των οποίων έχει σημαντική επιστημονική απήχηση.

Στις 29/8/2025 το Πάντειο Πανεπιστήμιο απέσυρε την αιγίδα του από το συνέδριο, υποστηρίζοντας ότι «η ουδετερότητα απέναντι σε εγκλήματα πολέμου δεν μπορεί να δικαιολογηθεί» (https://www.panteion.gr/wp-content/uploads/2025/08/%CE%A3%CE%A5%CE%93%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A4%CE%9F%CE%A3_%CE%95%CE%93%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91_%CE%91%CE%A0%CE%9F%CE%A6%CE%91%CE%A3%CE%9729.08.2025.pdf). Στη συνέχεια το ίδιο έπραξε και ο Δήμος Αθηναίων (<https://www.cityofathens.gr/o-dimos-athinaion-aposyrei-tin-aigida-to-synedrio-eurocrim-2025/>).

Πρόκειται για πρωτοφανείς στην ιστορία της ESC αντιδράσεις που είχαν σημαντικές οργανωτικές συνέπειες. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε τελικά στις σε κλίμα έντασης και αυξημένης αστυνόμευσης. Μέλη της ομάδας Criminologists4Palestine οργάνωσαν δράσεις ενημέρωσης, ενώ πολλοί συνέδριοι, μεταξύ των οποίων και Έλληνες εγκληματολόγοι, απέσυραν συμμετοχές ή μετέφεραν τις συνεδρίες τους εκτός του χώρου του συνεδρίου.

Στις 30/08/25 το ΔΣ της ΕΕΜΕΚΕ εξέδωσε ανακοίνωση για την καταδίκη των κλιμακούμενων γενοκτονικών πρακτικών, αναγνωρίζοντας ότι ως εγκληματολόγοι και κοινωνικοί επιστήμονες έχουμε ηθική και κοινωνική ευθύνη να μιλήσουμε ανοιχτά για τα εγκλήματα που τελούνται, καθώς και να υπερβούμε και να καταγγείλουμε τις πολιτικές άρνησης, χωρίς αστερίσκους και υπεκφυγές, χωρίς να επικαλούμαστε «διαφορετικές απόψεις» για γενοκτονίες και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας. Η «επιστημονική ουδετερότητα», στην περίπτωση αυτή, δεν συνιστά σεβασμό στη διαφορετική άποψη, αλλά κατάσταση άρνησης, με τεράστιες συνέπειες, επιστημονικές και ευρύτερα πολιτικές (<https://www.eemeke.org/>).

Κατά τη Γενική Συνέλευση (5/9/2025) στην κατάμεστη αίθουσα τέθηκε, μεταξύ άλλων, το ψήφισμα των Criminologists4Palestine που πρότεινε τη δυνατότητα να ψηφίσουν όλα τα μέλη της ESC σχετικά με την παύση της συνεργασίας της εταιρείας με πανεπιστημιακά ιδρύματα σε Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη και για την αναθεώρηση των σχέσεων με αυτά μέχρι την πλήρη συμμόρφωση με διεθνή και ανθρωπιστικά πρότυπα. Η συμμετοχή ήταν πρωτοφανής. Παρά το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό από τους/τις συμμετέχοντες/ούσες δήλωσαν με ανάταση χειρός τη στήριξη τους στην πρόταση των Criminologists4Palestine, το Διοικητικό Συμβούλιο αρνήθηκε να επιτρέψει ψηφοφορία, περιόρισε τη συζήτηση, διέκοψε τη διαδικασία πρόωρα και έκλεισε τη Συνέλευση, παραβιάζοντας, σύμφωνα με τους επικριτές, το καταστατικό της ESC.

Το γεγονός αυτό λειτούργησε ως αφορμή για εκτεταμένες έντονες συζητήσεις μεταξύ των συνέδρων, τόσο εντός όσο και εκτός των συνεδριακών αιθουσών. Επικράτησε έντονος προβληματισμός, διαφορετικές ερμηνευτικές προσεγγίσεις και, σε ορισμένες περιπτώσεις, εμφανής αμηχανία, ενώ διαμορφώθηκαν διαφορετικές θέσεις μεταξύ των συνέδρων. Παράλληλα, στον περιβάλλοντα χώρο του συνεδρίου εκδηλώθηκαν διαμαρτυρίες, οι οποίες πλαισιώθηκαν από αυξημένη παρουσία

αστυνομικών δυνάμεων, προσθέτοντας ένα επιπλέον στοιχείο έντασης στο συνολικό πλαίσιο διεξαγωγής του συνεδρίου.

Αρκετό καιρό μετά τη λήξη του συνεδρίου η ESC εξέδωσε την ετήσια έκθεσή της για το Eurocrime 25 δια του W. Huisman και εκεί αναφέρθηκε αναλυτικά και το ζήτημα που είχε προκύψει, υπό την οπτική βέβαια της ESC (<https://escnewsletter.org/archive/eurocrim2025-conference-report>). Επίσης η νέα πρόεδρος της ESC Anna-Maria Getos Kalac στην εναρκτήρια ομιλία της από τη θέση αυτή αναφέρθηκε αναλυτικά στην άποψη της ESC για το θέμα (<https://escnewsletter.org/archive/presidential-address-by-anna-maria-getos-kalac>).

Από την άλλη πλευρά και η ομάδα Criminologists4Palestine δημοσιοποίησε την έκθεσή της για την υπόθεση αυτή και τη θέση που πήρε η ESC (<https://criminologists4palestine.wordpress.com/wp-content/uploads/2025/11/criminologists-4-palestine-eurocrim-report-2025.pdf>).

Το θέμα έχει επαναφέρει προς συζήτηση για πρώτη φορά, ως κεντρικό θέμα στην κοινότητα των εγκληματολόγων, το πολύ ευρύτερο ζήτημα της επιστημονικής ουδετερότητας.